

Aan de heer Matthias Diependaele  
Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en  
Onroerend Erfgoed  
Koning Albert II-laan 7  
1210 Sint-Joost-ten-Node

|                            |                |                 |
|----------------------------|----------------|-----------------|
| uw kenmerk                 | ons kenmerk    | bijlagen        |
| -                          | L1-2023/022    | -               |
| vragen naar / e-mail       | telefoonnummer | Datum           |
| bea.kayaerts@vlaanderen.be | -              | 30 oktober 2023 |

**Betreft:** Adviesvraag voorontwerp van besluit tot wijziging Onroerenderfgoedbesluit: herkenningsteken, Onroerenderfgoedprijs en her- en nevenbestemming parochiekerken

Mijnheer de minister,

SARO ontving op 6 oktober 2023 uw vraag voor advies over het voorontwerp van besluit tot wijziging van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014, wat betreft de modaliteiten van het aanbrengen van het herkenningsteken, de Onroerenderfgoedprijs en de her- en nevenbestemming van parochiekerken.

De raad erkent dat voorliggend wijzigingsbesluit onder meer kadert in de vooropgestelde beleidsmaatregelen voor de her- en nevenbestemming van parochiekerken zoals opgenomen in de visienota 'Beleidsmaatregelen voor de her- en nevenbestemming van parochiekerken in Vlaanderen' van 16 juli 2021 en het wijzigingsdecreet 'her- en nevenbestemming parochiekerken' van 9 september 2022<sup>1</sup>. De raad verwijst naar zijn adviezen van 17 november 2021 en 25 mei 2022 over respectievelijk de betreffende visienota en het wijzigingsdecreet 'her- en nevenbestemming parochiekerken'.

Het wijzigingsbesluit (artikel 5-7) schrijft een aantal nieuwe voorwaarden in voor erfgoedpremies voor beschermde monumenten bestemd voor de rooms-katholieke eredienst. Aangezien het kerkenbeleidsplan vanaf 1 januari 2025 verplicht wordt voor alle lokale besturen en voortaan enkel gebouwen van de rooms-katholieke eredienst betreft, wordt de voorwaarde om te beschikken over een actueel kerkenbeleidsplan voor het bekomen van een verhoogde erfgoedpremie geschrapt. Deze voorwaarde wordt voor beschermde monumenten voor de rooms-katholieke eredienst (m.u.v. kathedralen) vervangen door de voorwaarde dat het gebouw in kwestie in het actuele

---

<sup>1</sup> Decreet van 9 september 2022 tot wijziging van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten, het decreet van 12 juli 2013 houdende toekenning van subsidies voor gebouwen van de eredienst, gebouwen voor de openbare uitoefening van de niet-confessionele morele dienstverlening en crematoria en het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, wat betreft de eventuele her- of nevenbestemming van parochiekerken.

kerkenbeleidsplan is aangeduid voor een ruimer gebruik - valorisatie, medegebruik, neven- of herbestemming - dan louter de eredienst. De raad kan deze wijziging ondersteunen.

Het wijzigingsbesluit (artikel 8) bepaalt dat voor gebouwen van de rooms-katholieke eredienst (m.u.v. kathedralen) alleen een onderzoekspremie kan worden toegekend als ze in een actueel kerkenbeleidsplan zijn aangewezen voor ander gebruik dan de eredienst in de vorm van neven- of herbestemming. De raad merkt op dat voorafgaand onderzoek naar (de mogelijkheid van) neven- of herbestemming net voeding kan geven aan een kerkenbeleidsplan. Door de aanwijzing van een neven- of herbestemming als voorwaarde te hanteren is het niet meer mogelijk voor dergelijk voorafgaand onderzoek een premie te bekomen. Dit kan de opmaak van een kerkenbeleidsplan bemoeilijken. De raad vraagt bovendien te verduidelijken wat er gebeurt indien er een verschil ontstaat tussen een her- of nevenbestemmingsvisie in het kerkenbeleidsplan en de resultaten van het neven- of herbestemmingsonderzoek waarvoor een onderzoekspremie werd bekomen.

Wat betreft de Onroerenderfgoedprijs zorgt het wijzigingsbesluit (artikels 3 en 4) ervoor dat de minister de Onroerenderfgoedprijs niet meer jaarlijks moet uitreiken; de minister 'kan' een Onroerenderfgoedprijs toekennen en laureaten aanwijzen. De Onroerenderfgoedprijs wordt aldus herleidt tot een ad-hoc instrument. De raad wijst op het maatschappelijke belang van het Vlaams Onroerend Erfgoed en acht een gedegen ondersteuning en sensibilisering van onroerend erfgoed absoluut noodzakelijk.

Met vriendelijke groeten,

Filiep Loosveldt  
voorzitter SARO